

Sygn. akt I ACz 1314/12

POSTANOWIENIE

Dnia 2 sierpnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Jan Gibiec
Sędzia SA:	Małgorzata Lamparska
Sędzia SA:	Anna Guzińska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 2 sierpnia 2012 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **Stowarzyszenie (...) w W.**

przeciwko : **(...) Sp. z o.o. w J.**

o zapłatę

na skutek zażalenia strony powodowej

na postanowienie Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 14 maja 2012 r., sygn. akt I Nc 41/12

p o s t a n a w i a: uchylić zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Świdnicy w sprawie z powództwa Stowarzyszenia (...) w W. przeciwko (...)

sp. z o.o. w J. o zapłatę uznał swą niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę wg właściwości Sądowi Okręgowemu w Legnicy – Sądowi Gospodarczemu. Sąd ten stwierdził, że charakter sprawy oraz okoliczność, że strony są przedsiębiorcami uzasadnia zastosowanie art. 200 § 1 kpc w zw. z art. 479¹ § 1 kpc i przekazanie sprawy do Sądu Gospodarczego.

W zażaleniu na to postanowienie powód domagał się jego uchylenia i rozpoznania sprawy jako zwykłej cywilnej przez Sąd Okręgowy w Świdnicy zarzucając Sądowi Okręgowemu naruszenie przepisów postępowania, a to art. 479¹ § 1 kpc i art. 479² § 1 kpc polegające na zakwalifikowaniu sprawy jako gospodarczej zamiast zwykłej sprawy cywilnej.

Skarżący wskazał, iż strona powodowa – Stowarzyszenie (...) nie jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 479² § 1 kpc i przedmiotowa sprawa nie jest zatem sprawą ze stosunku cywilnego pomiędzy przedsiębiorcami, o której mowa w art. 479¹ § 1 kpc.

Skarżący podkreślił, że powód jest Stowarzyszeniem powołanym w celach niezarobkowych i nie prowadzi działalności gospodarczej. Statut stowarzyszenia wskazuje, że jego głównymi celami jest ochrona praw autorskich i udzielanie autorom pomocy w realizowaniu praw autorskich, a statutowym zadaniem – zbiorowe zarządzanie i ochrona

powierzonych mu praw autorskich. Żalący podkreślił też, że z istoty zbiorowego zarządzania wynika, że stowarzyszenie nie działa też w imieniu własnym.

Podnosząc te zarzuty żalący wskazał, że nie sposób przyjąć, że powód uczestniczy w obrocie gospodarczym oraz że jego przedmiot działalności pozostaje w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Sąd Apelacyjny zważył:

Zażalenie strony powodowej podlega uwzględnieniu jako uzasadnione.

Zgodnie z art. 2 ustawy z 24.05.1989 r. o rozpoznawaniu przez sąd spraw gospodarczych (Dz. U z 1989 Nr 33, poz. 175) sprawami gospodarczymi są sprawy ze stosunków cywilnych między przedsiębiorcami w zakresie prowadzonej przez nich działalności gospodarczej. Podstawą zaś ustalenia kogo należy uznać za przedsiębiorcę w rozumieniu art. 2 ust. 1 cyt. ustawy, jest definicja przedsiębiorcy zawarta w art. 43¹ kc. Zgodnie z treścią tego przepisu przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna o której mowa w art. 33¹ § 1 prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową. Zatem przepis ten wymaga by podmiot w nim wymieniony prowadził działalność gospodarczą lub zawodową i czynił to we własnym imieniu. Nadto przedsiębiorca musi spełniać jeszcze inne cechy, które immanentnie wiążą się z jego statusem i stanowią elementy działalności gospodarczej. Należą do nich zarobkowe prowadzenie działalności, jej zorganizowanie, ciągłość i zawodowy profesjonalny charakter. Powszechnie uważa się, że cechy te winny wystąpić łącznie, a brak którejkolwiek z nich nie kwalifikuje podmiotu do kategorii przedsiębiorców.

W sprawie strona powodowa ma status podmiotu (stowarzyszenie) prowadzącego działalność non profit (bez zysku), zatem pozyskiwane środki finansowe przeznaczone są na realizację zadań statutowych.

Art. 2 Prawa o stowarzyszeniach wskazuje, że stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych. Natomiast art. 104 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U z 2006 r. nr 90, poz. 631 ze zm.) stanowi, że statutowym działaniem stowarzyszenia musi być zbiorowe zarządzanie i ochrona powierzonych mu praw autorskich lub praw pokrewnych oraz wykonywanie uprawnień wynikających z ustawy.

Zatem dochodzone pozwem roszczenie ściśle wiąże się ze statutowym działaniem strony powodowej, gdyż dotyczy ochrony majątkowych praw autorskich.

Dodać można, że organizacje zbiorowego zarządzania działające w formie stowarzyszeń mogą prowadzić dwa rodzaje działalności statutową i gospodarczą z tym, że dochód z tych działalności zawsze przeznaczany jest na cele statutowe. Nie ulega wątpliwości, że sprawa z którą wystąpiła strona powodowa dotycząca odszkodowania za wykorzystywanie przez pozwanego utworów muzycznych bez stosownego uprawnienia dotyczy wprost działalności statutowej powodowego Stowarzyszenia.

Rację ma też żalący wskazując, że z istoty zbiorowego zarządzania wynika, że stowarzyszenie nie działa w imieniu własnym ani też nie realizuje swej działalności poprzez odpłatne ekwiwalentne świadczenia wzajemne spełniane za pomocą wielorazowych czynności faktycznych i prawnych w ramach obrotu gospodarczego.

Wobec powyższego w przedmiotowej sprawie nie są spełnione wszystkie przesłanki (cechy), na które wyżej wskazywano, by mogła być traktowana jako sprawa gospodarcza w rozumieniu art. 2 ustawy o rozpoznawaniu przez sąd spraw gospodarczych.

Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w sprawie o sygn. akt I A Ca 312/12 oraz w sprawie sygn. akt I A Cz 1199/12. Również w orzecznictwie innych sądów rozpoznających sprawy o naruszenie praw autorskich z powództwa organizacji zbiorczego zarządzania przeciwko przedsiębiorcą ukształtowało się stanowisko, że są to zwykłe sprawy cywile (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 14.09.2009 r., sygn. akt I A Ca 534/09 czy wyrok SA w Warszawie sygn. akt I A Ca 518/10).

Mając powyższe na uwadze należy uznać, że wskazana sprawa winna być rozpatrywana przez Wydział Cywilny Sądu Okręgowego w Świdnicy – co skutkuje uchYLENIEM zaskarżonego postanowienia (art. 386 w związku z art. 397 § 2 kpc).